

Samfunnsmedisinsk enhet
for Hamarregionen

Siste revisjon: 19.12.2017 MS

INFORMASJONSSKRIV

STØY FRA STØRRE BYGGE- OG ANLEGGSVIRKSOMHET

Innhold

1. Innledning
2. Støyregelverket
3. Utendørs støygrenser ved større arbeider
4. Innendørs støygrenser ved større arbeider
5. Håndheving av retningslinjene v/ byggesak
6. Søknad om dispensasjon fra støyretningslinjen
7. Kommuneoverlegen / miljørettet helsevern sin rolle i støysaker

1. Innledning

Støyende aktivitet er i utgangspunktet tillatt, så lenge man overholder støygrensene i Klima- og miljødepartementets støyretningslinje T-1442/2016. Tiltakshaver er ansvarlig for at regelverk og støyretningslinjer overholdes.

2. Støyregelverket

- Plan- og bygningsloven
- Klima- og miljødepartementets retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442/2016) angir støygrenser og legges til grunn for vurdering av helsemessig ulempe og helsemessig forsvarlige støynivåer. Retningslinjens kap. 4 gjelder begrensning av støy fra bygge- og anleggsvirksomhet.
- Veileder M-128 til Klima- og miljødepartementets retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442/2016)

Annet lovverk vil også kunne være regulerende for aktiviteten, for eksempel forurensningsloven, politivedtekter, lov om helligdagsfred etc.

3. Utendørs støygrenser ved større arbeider

Støygrensene i retningslinjens kap. 4, tabell 4 gjelder som gjennomsnittsverdier innenfor tidsrommene: dag kl. 07.00–19.00, kveld kl. 19.00–23.00, natt kl. 23.00–07.00 og søndag/helligdag kl. 07.00–23.00. Støygrensene gjelder utenfor rom med støyfølsom bruk (soverom, stue, undervisningsrom, pasientrom m.m.) og for anlegg med total driftstid under 6 uker. For lengre driftstid skjerpes grensene for dag og kveld med 3–5 dB (se retningslinjens tabell 5). Flere prosjekter som berører samme nabolag samtidig eller like etter hverandre i tid, skal behandles som en sammenhengende anleggsperiode. Ved lyd med tydelig innslag av impulslyd eller rentoner, bør støygrensene skjerpes med 5 dB. Dersom støygrensene i tabell 4 i spesielle tilfeller ikke kan overholdes, skal naboer m.fl. som er utsatt for vesentlig støy varsles.

Retningslinjens tabell 4 (utendørs støygrenser)

Bygningstype	Dag ($L_{pAeq12h}$ 07-19)	Kveld (L_{pAeq4h} 19-23) Søn-/helligdag ($L_{pAeq16h}$ 07-23)	Natt (L_{pAeq8h} 23-07)
Boliger, fritidsboliger, sykehus, pleieinstitusjoner	65	60	45
Skole, barnehage	60 i brukstid		

Retningslinjens tabell 5 (korreksjon ved lengre driftstid enn 6 uker)

Anleggsperiodens eller driftsfasens lengde	Grenseverdiene for dag og kveld i tabell 4 skjerpes med
Fra 0 til og med 6 uker	0 dB
Fra 7 uker til og med 6 måneder	3 dB
Mer enn 6 måneder	5 dB

4. Innendørs støygrenser ved større arbeider

I noen situasjoner kan det være aktuelt å stille krav til innendørs lydnivå, f. eks. ved arbeider i samme bygning eller der høyt utendørs støynivå bare kan avbøtes med isoleringstiltak. Verdiene gjelder også i bebyggelse over tunneler. Se retningslinjens tabell 6. Dersom støygrensene i tabell 6 i spesielle tilfeller ikke kan overholdes, skal naboer m.fl. som er utsatt for vesentlig støy varsles. Se retningslinjens kap. 4.4. Avvik bør bare tillates for kortvarig drift inntil 2 uker, og støygrensene bør ikke heves med mer enn 5 dB.

Retningslinjens tabell 6 (innendørs støygrenser ved større arbeider)

Bygningstype	Dag ($L_{pAeq12h}$ 07-19)	Kveld (L_{pAeq4h} 19-23) Søn-/helligdag ($L_{pAeq16h}$ 07-23)	Natt (L_{pAeq8h} 23-07)
Boliger, fritidsboliger, overnattingsbedrifter, sykehus og pleieinstitusjoner	40	35	30
Arbeidsplass med krav om lavt støynivå	45 i brukstid		

5. Håndheving av retningslinjene v/ byggesak

For arbeider som overskrider støygrensene i T-1442/2016, skal det søkes kommunen v/ byggesak om dispensasjon. Ved avvik vil man risikere at arbeidene kan bli stanset. I tilfeller hvor det antas at støygrensene i T-1442/2016 overskrides vil det være aktuelt å stille krav om støyprognoser (støyberegning/støymåling). I tilfeller hvor det ikke er mulig å overholde grenseverdiene, kan dette kompenseres med driftstidsbegrensninger eller andre avbøtende tiltak. Det skal alltid lages en plan for *varsling og kommunikasjon* med naboer. Det skal også lages en *miljøoppfølgingsplan/helsekonsekvensutredning* som beskriver forhold som er av betydning for omgivelsene og hvordan disse følges opp. Slike planer skal foreligge før bygge- og anleggsperioden starter.

6. Søknad om dispensasjon fra støyretningslinjen

Søknader om dispensasjon fra støygrensene må sendes kommunen v/ byggesak skriftlig og i god tid før arbeidene igangsettes. Søknaden må minimum inneholde:

- Sted og tidsrom (dato og klokkeslett), samt varighet for det omsøkte arbeidet.
- Varighet for den totale bygge- og anleggsperioden.
- Kart eller kartskisse som lokaliserer arbeidsområdet og de mest berørte naboer.
- Formål og karakter av arbeidene.

- Begrunnelse for behovet for å fravike grenseverdiene i T-1442/2016.
- Hva slags maskiner skal benyttes og antatt angivelse av støynivå til omgivelsene.
- Ev. støydempende tiltak som iverksettes av tiltakshaver.
- Innhold i (kopi av) skriftlig informasjon til berørte naboer.
- Navn og telefonnummer til ansvarshavende for arbeidet.

Forhold/vilkår som vil bli vurdert spesielt ved søknad om dispensasjon fra retningslinjen (vil variere avhengig av omfang, varlighet, støynivåer etc.):

- Det legges vekt på begrunnelse og avbøtende tiltak overfor naboer.
- Det mest støysvake utstyret som er tilgjengelig skal benyttes.
- Maskiner og utstyr skal benyttes slik at det medfører minst mulig sjenanse for naboene.
- Utbygger plikter å varsle naboene i henhold til T-1442/2016, kap. 4.4 (varsling av naboer m.fl.).
- Utbyggers internkontroll må dokumentere hvordan vilkårene i dispensasjonen overholdes.
- Utbygger har ansvaret for at underentreprenører er kjent med og overholder de samme vilkårene.

Behandlingen av søknad om dispensasjon fra støyretningslinjen er et enkeltvedtak om kan påklages til Fylkesmannen i Hedmark etter reglene i lov 10.02.1967, nr. 00 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven).

7. Kommuneoverlegen / miljørettet helsevern sin rolle i støysaker

«Miljørettet helsevern omfatter de faktorer i miljøet som til enhver tid direkte eller indirekte kan ha innvirkning på helsen» (jf. folkehelseloven § 8). Kommuneoverlegen / miljørettet helsevern sin rolle i støysaker er å behandle klager/henvendelser fra berørte (jf. merknader til forskrift om miljørettet helsevern § 4). Kommuneoverlegen / miljørettet helsevern har myndighet til å pålegge den som er ansvarlig for støyen å rette eller stanse den støyende aktiviteten (jf. folkehelseloven §§ 14 og 16). Hjemmel: lov 24.06.2011, nr. 29 om folkehelsearbeid (folkehelseloven) og forskrift 25.04.2003, nr. 486 om miljørettet helsevern.